

**До Специализираното научно жури
на Катедра "Лека атлетика" при НСА „В. Левски“**

РЕЦЕНЗИЯ

на дисертационен труд на тема „ЕКСПЕРИМЕНТИРАНЕ И ОБОСНОВАВАНЕ НА СИСТЕМА ЗА ПОДБОР НА ЛЕКОАТЛЕТИ ВЪВ ВЪЗРАСТТА 11-15 ГОДИНИ“ за присъждане на образователната и научна степен „Доктор“

Докторант: Юлия Солому Економу

Рецензент: доц. Каролина Лазарова, доктор

Успехът във всеки един спорт е резултат от добре организиран и проведен учебно-тренировъчен процес в продължение на много години. Цялостната организация обхваща основните страни от подготовката – техническа, физическа, тактическа, психологическа и пр., гаранция за пълноценно развитие на спортиста, отговарящо на изискванията на съответния спорт.

Всичко казано до тук се отнася в най-висока степен за леката атлетика, основен спорт, приложим и измерим във всяко едно отношение.

Но дори и най-добре организираният тренировъчен процес във времето не би дал високи спортно-технически резултати при положение, че е пропуснат един от факторите, обуславящ в значителна степен крайния резултат – подборът на най-подходящия индивид за съответната лекоатлетическа дисциплина. Най-вече

подбора по отношение на неговите антропометрични и физически дадености.

Ето защо теми като предложената от докторантката Юлия Солому имат актуално и непреходно значение за спортната теория и практика.

В обем от 130 страници е налице много добре структуриран и онагледен дисертационен труд.

ВЪВЕДЕНИЕТО ни въвежда в проблематиката.

ОБОСНОВКАТА НА ПРОБЛЕМА е изложена в 41 страници. Авторката демонстрира широко обхватни знания по отношение цялостното израстване и развитие на подрастващия организъм: опорно-двигателния апарат; сърдечносъдовата, дихателната, нервната система; акцелерацията и развитието на физическите качества при подрастващите. Също така и за спортния подбор на млади лекоатлети.

Представени са възгледите на широк спектър учени и изследователи по дадената проблематика, както и личното отношение на докторантката по нея.

Обосновката завършва с три първични извода, които ни насочват към РАБОТНАТА ХИПОТЕЗА, а от там и към изследователската част на докторския труд.

ЦЕЛТА, ЗАДАЧИТЕ, МЕТОДИКАТА И ОРГАНИЗАЦИЯТА НА ИЗСЛЕДВАНЕТО са представени коректно, съгласно изискванията за подобен научно-изследователски труд.

Докторският труд има за цел да подобри системата за подбор на млади лекоатлети в Република Кипър, а от там и да усъвършенства

системата за подготовка на подрастващите лекоатлети във възрастта 11-15 години.

За реализиране на поставената цел са обособени 13 антропометрични и 12 показателя на физическия потенциал. Последните са лесно достъпни за измерване, високоинформативни и непосредствено свързани с леката атлетика като спорт, съставен от многообразни по своята същност дисциплини.

Предвидени са подходящи математико-статистически методи за обработка на изследователските данни – отговарящи на поставената цел и задачи на изследването.

Бих желала да получа по-пълна информация за обема на натоварването в тренировъчните занимания на лицата, участници в изследването, най-вече по отношение броя на заниманията при различните възрастови групи в седмичния микроцикъл.

Глава АНАЛИЗ НА РЕЗУЛТАТИТЕ е представена в обем от 52 страници.

Проследени са:

- нивото на развитие (антропометрично и физическо) в съответната възрастова група;
- значимостта на измененията (антропометрични и физически) по възраст в едногодишен период от време;
- значимостта на измененията (антропометрични и физически) във възрастта 11-15 години;
- степента на взаимовръзка между съответните показатели.

Анализът е коректен, стилът е стегнат, без излишни описателни елементи, заключенията произтичат от самия анализ. Тъй като в самия анализ е налице известна повтораемост (изхождаме от 5-те

възрастови групи), лаконичният стил на изложение, както и неговата конкретика са едно предимство в представянето на съдържанието.

Прочитът на труда, както и разбирането му, се облекчават в значителна степен както от представената цифрова информация, така и от много доброто онагледяване.

В гл. ПРИЛОЖЕНИЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ИЗСЛЕДВАНЕТО В ПРАКТИКАТА се предлагат нормативни таблици за оценка на съответното качество по петобална система, а от там и за подбор на най-надарените момчета във възрастта 11-15 години по отношение на антропометричните и физически дадености за съответната възраст. Оценката ми за тази част от труда е висока.

ИЗВОДИТЕ са значителни на брой, но изпълнени с конкретика, което им придава както висока информативност, така и непосредствена приложност в спортната практика.

ПРЕПОРЪКИТЕ по своето съдържание включват и приносните моменти от труда.

Ползваната ЛИТЕРАТУРА от 140 заглавия (110 на кирилица и 30 на латиница), е свързана с тематиката на труда и е в достатъчен обем за подобно изследване. Положителен момент е, че много голяма част от авторите са намерили място в изложението на проблема в първа глава.

Докторантката е съавтор на четири научни публикации.

Авторефератът е представен на български език, в разширен вид от 47 страници, което е съгласно изискванията при защита на чужд език. Той включва в съдържанието си основните моменти от дисертационния труд, давайки реална представа за съдържанието на последния.

Ще отдиференцирам основните приноси на дисертационния труд:

1. Това е първи по рода си опит в Република Кипър в тази насока.
2. Получените резултати са както с регионален, така и с общовалиден характер.
3. Богатата по обем информация, която предоставя дисертационният труд може да послужи за разработването на наставление за подбор на талантиливи лекоатлети във възрастта 11-15 години.

Заключение

Представен е докторски труд, отговарящ на изискванията за подобна разработка. Авторката Юлия Солому Економу демонстрира сериозни познания по проблема, ползва подходящи математико-статистически методи за обработка на данните, прави умела интерпретация на изследователските резултати, предлага подходящи начини за прилагане на получените резултати в спортната теория и практика.

Всичко това ми дава основание да предложа на Уважаемите членове на Научното жури на Катедра «Лека атлетика» да присъдят на Юлия Економу научната и образователна степен «Доктор» по научната специалност ТЕОРИЯ И МЕТОДИКА НА ФИЗИЧЕСКОТО ВЪЗПИТАНИЕ И СПОРТНАТА ТРЕНИРОВКА (ВКЛ. МЕТОДИКА НА ЛЕЧЕБНАТА ФИЗКУЛТУРА), професионално направление 7.6. Спорт.

София, 29.05.2014 г.

Рецензент:.....
/доц. К. Лазарова, доктор/